

Referat Meråker utmarksforum

Dato: 1.9.2025

Klokka: 19-21

Sted: Rådhuset, møterom Feren

Tilstede: Tone Groeggen (Statskog), Asbjørn Forslund(Funnsjø og Feren hytteforening, FH), Kjell Håvard Nilsen (Fagerlia hytteforening) Gjøran Sandvik (Ordfører), Magnus Ness (Landbruksinteresser), Stian Flobergseter (DNT), Morten Eide(Meråker idrettsråd), Frode Estil (Meråker vgs), Bjørg Sissel Kvannli (Næringsforeningen), Kjetil Aarbakke (Landbruksinteresser) Gunnil Wæhre (MJFF), Laila Bergstrøm (Reinbeitedistrikt),Halgeir Martin Lundemo (Meråker idrettsråd)

Varamedlemmer til stede som tilhørere:

Karl Andreas Johannesen (Statskog), Anne Karin Langsåvold (Varaordfører), John Helge Lillevold (Næringsforeningen).

Sakliste

1. Merknader innkalling eller sakliste
2. Velkommen ved leder ordfører Gjøran Sandvik
3. Møtestruktur og tidspunkt for møtene
4. Informasjon om beite og beitedyr i sommersesongen – fjellandbruksprosjektet
5. Eventuelt

1. Merknader til innkalling eller sakliste

Ingen merknader til innkalling sakliste

2. Velkommen ved ordfører Gjøran Sandvik.

Presentasjonsrunde, der alle presenterte seg selv. Ordfører Gjøran Sandvik orienterer at forumet er uten vedtaksrett, men at forumet kan gi innspill i saker de blir spurt om. Det presiseres at det skal være god oppførsel og stemning i forumet slik at vi kommer fremover i prosessen med å samarbeide om bruken av utmarka. Det ble informert om bakgrunnen for etableringen av utmarksforumet. I 2021 ble det gjort et vedtak i kommunestyret (22/3-2021) at det skal opprettes et utvalg for å sikre ivaretagelse av samiske interesser i kommunen. Det skulle utredes forslag til sammensetning og delegering av myndigheten til et slikt utvalg. Etableringa av dette ble ikke gjennomført på daværende tidspunkt. I ettertid kom konsultasjonsplikten for reindrifta, slik at ved aktuelle saker som kan påvirke reindrifta så skal denne konsulteres. Konsultasjonsplikten er hjemla i kapittel fire i reindriftsloven fra 2021, at alle offentlige instanser er pliktig til å konsultere reindrifta når det skal vurderes å gjøre tiltak som berør utmarka, deres innmark. Konsultasjonen bærer preg av å forsøke nå enighet, og eller finne løsninger for

enighet. 27 mai 2024 ble Beitebruksplan revidert og i punkt 5.8 foreslås det en etablering av et forum for bruk av utmarka i Meråker. Så er da saken at både vedtaket fra 2021 og vedtaket fra mai i fjor resulterer etablering av utmarksforumet i Meråker.

Målsettinga for utmarksforumet: *Bedre kommunikasjon og forhold mellom ulike aktører om bruk av utmarka i Meråker.*

3. Møtestruktur og tidspunkt for møtene

Tidspunkt for møter; ingen forslag fra forumet til dager eller klokkeslett.

Forslag fra ordfører om torsdager og klokken 19.00. Det var ingen innvendinger om dette og forslag til kommende møter ble som følger:

13. november 2025 klokken 19.00

12. mars 2025 klokken 19.00

11. juni 2026 klokken 19.00.

Det er ønskelig fra medlemmene å få tilsendt sakliste og innkalling fire uker før møte, dette for å få informert sine medlemmer.

4. Informasjon om beite og beitedyr i sommersesongen – fjellandbruksprosjektet.

- Arbeidsgruppa i prosjektet har bestått av en gruppe unge voksne, som enten er på tur inn i næringa eller har arbeidet sitt i beitenæringa. Hovedfokuset har vært hvordan oppnå en bedre kommunikasjon mellom brukere av utmarka til næring, rekreasjon, jakt eller fangst. Vi tror mye av den uønska adferden vi opplever som utfordrende er basert på mangel på kunnskap, i alle fall mye av den og at dette er løsbart til en viss grad.
- Det har blitt utarbeidet materiell for å bidra til kunnskapsdeling og kommunikasjon mellom brukere av utmarka
- Infoskjermer på for eksempel Meråker bibliotek som viser aktuell info basert på årstida.
- Skilting på over 20 steder i utmarka som viser hva du skal gjøre dersom du oppdager for eksempel et skadet beitedyr eller du mister hunden din i båndtvangstida i et beiteområde.
- Informasjon om øremerker på sau og storfe, og hva de ulike slipsene betyr.
- Film om den animerte figuren Bærtil som skal lære barna i skolealder hvordan de skal oppføre seg i utmarka
- Meråker beitelag har en døgnåpen vakttelefon 74 09 08 88 for storfe og sau, for rein er det politi 02800 som gjelder.

Meråker kommune

Det ble også informert om hvilke utfordringer som næringa opplever med blant annet løs hund i beiteområdene. Det er lite som skal til for at en sau eller rein får lungene sine ødelagt ved at de jages av en hund i sommervarmen. Det er ingen synlige skader på slike dyr, men de dør da lungene sprenges. Eller at en sau setter seg fast under en hytte, eller i et gjerde som ikke er egnet for sau.

Strømtråd som ikke har strøm på og ikke har daglig tilsyn er forbudt. Det er mange slike gjerder i Meråker.

Det var en god dialog i møte rundt dette tema hvor hytteeiere fortalte om sine opplevelser og beitenæringa forklarte hvordan adferden til dyra utarter seg.

Reindrifta kom med et innspill om å øke fokus på **allmannsplikten** og ikke bare allemannsretten.

«Allemannsretten gir deg rett til å ferdes fritt i utmark, og til å telte, bade, raste og plukke bær og sopp. Men den gir deg også plikter. Opphold, ferdsel og høsting skal skje på en hensynsfull og varsom måte, både overfor naturen og andre som ferdes ute eller er fastboende, hyttebeboere eller næringsdrivende»

- Inngjerding av hytter var et tema som kom opp i dialogen og det ble tidlig klart at dette er et tema som det må arbeides videre med i forumet

Meråker beitelag ved Magnus Ness informerte om status så langt i beitesesongen. telespor, vakttelefon, bra med informasjon fra publikum. 20 august, båndtvang og løse hunder. Etter korona flere brukere av utmarka. Fokus på kommunikasjon mellom brukere av utmarka, større forståelse av hverandres behov. Ved jaktprøver er det ønskelig at det er en tydelig dialog mellom arrangør og lokal beitenæring, for å sikre at jaktprøver avholdes i et område uten beitedyr, men med god tilgang på fugl.

Eventuelt

Eventuelt saker må spilles inn på forhånd for at alle skal kunne sette seg inn i saken.

Det kom ingen saker inn på eventuelt i forkant av dette møtet. Tiden ble derfor brukt til å snakke om hvordan bruke forumet og veien videre.

Ordskyen nedenfor viser et utdrag hva som ble skrevet ned på idemyldringa på informasjonsmøte 19.5.25

Foto: Ordsky fra idemyldring

Foto: Anne Marken

Klopplegging er et godt tiltak både for beitenæringa og for de som går på tur, så lenge kloppene er laga så dyra ikke skader seg og at terrenget kloppene legges til tåler trafikken.

Klopplegging (Fonnfjellet) – kurs og informasjon om hvordan klopper skal legges.

Gode samarbeidsprosjekt, vise hva som fungerer og hva som skjer, vise til erfaringer som er gjort. Det ble presisert at klopplegging må avklares med grunneier.

Periodekanalisering. I varme perioder om sommeren oppleves det som utfordrende for beitedyra som trekker opp på fjelltoppene for å avkjøle seg at det er mye trafikk på toppene av mennesker. Er det mulig å skru av trimpoeng på enkelte områder i en periode eller flytte poenget et annet sted? Hallgeir Martin er primusmoter for trimpoengene og svarer at alt er mulig.

Medlemmene ønsker at all informasjon om utmarksforum skal være lett tilgjengelig på kommunens hjemmeside.

Innspill om å utfordre det politiske nivået i kommunen til å bruke utmarksforumet

Statskog er i dialog med alle instanser, og har ingen spesielle saker de ønsker å ta opp. Det er mye på agendaen og de er tilstede for å lytte på innspillene som kommer.

**Meråker
kommune**

Meråker vgs er positive til å ta inn aktuelle temaer rundt dette på bruk av utmark i undervisninga på skolen. Meråker vgs kan også ha infoskjermer på skolen når det blir i orden med teknisk utstyr for slikt. Dette er viktig for at elevene ved skolen lærer hva de skal se etter i utmarka og kan bidra med viktige observasjoner.

Det ble mye snakk om dette med inngjerding av hytter. Meråker kommune har en gjerdeveileder. [Link til Gjerdeveilederen for Meråker kommune](#)

Det ble enighet i møte om at tema gjerding kan være et fint tema å jobbe videre med.

Det skal på neste møte jobbes mer med hvordan få til et arrangement/tilstelning om gjerding.

Meråker 22.9.25

Tore Horten